

...

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.031/2020/8.

A felperes:

felperes (cím2.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs László ügyvéd (cím3.)

Az alperes:

alperes (cím1.)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

jogtanácsos neve (cím1.)

A per tárgya:

Elmaradt illetmény és járulékai megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.89/2019/10.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 3.M.89/2019/11.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7569 (hétezer-ötszázhatvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 15 000 (tizenötezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes közalkalmazottként áll az alperes alkalmazásában.

[2] A város neve-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2013. augusztus 1-től 2014. december 31-ig terjedő időszakot érintően 2.M.622/2016/3. számú ítéletével kötelezte az alperest elmaradt illetmény megfizetésére arra alapítottn, hogy a felperes garantált illetménye nem érte el a garantált bérminimum összegét a vizsgált időszakban. A garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összegét 156 800 forintban határozta meg, ezen felül illették meg a felperest különböző pótlékok.

[3] A város neve-i Törvényszék a 2017. december 15. napján kelt 4.Mf.20.453/2017/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta annak helyes indokai alapján.

[4] Az előbbi perrel már nem érintett első hónaptól, 2015. január 1-től az alperes kiegészítette a felperes garantált illetményét a garantált bérminimumnak megfelelő összegre, de ezt részben vagy egészben olyan módon tette, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egy részét csoportosította át, aminek következtében a felperes – garantált illetményt és munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt tartalmazó – illetménye 143 100 forintban, a korábbi perben megállapított összegnél 13 700 forinttal kevesebb összegben került megállapításra.

[5] Ez érintette 2015. július 1-től az illetmény és egyéb pótlékok 5 %-ában, 2016. január 1-ét követően 10 %-ában meghatározott ágazati rendvédelmi pótlék összegét is.

A kereset és az ellenkérelem

[6] A felperes keresetében a 2015. január 1-től 2016. december 31-ig terjedő időszakra 328 800 forint elmaradt illetmény, 2015. július 1-től 2016. december 31-ig pedig 20 550 forint elmaradt rendvédelmi ágazati pótlék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Lényegében arra hivatkozott, hogy az előzményi perben megítélt illetménykülönbséggel – a garantált illetményt és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt magában foglaló – illetménye 156 800 forintra emelkedett, az alperes azonban az előzményi perrel érintett időszakot követően is csak 143 100 forintot fizetett részére ezen a címen. E körben hangsúlyozta, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész a munkáltató egyoldalú és jogszerűen közölt intézkedésével csak addig a mértékig csökkenthető, amíg a közalkalmazott illetménye nem lesz kevesebb, mint amilyen mértékben az az előzményi per jogerős ítéletével megállapításra került. A rendvédelmi ágazati pótlékkal kapcsolatban kiemelte, hogy annak számítási alapja

részben a közalkalmazott illetménye, ezért az illetmény jogszerűtlenül alacsony összegben történő megállapításának következménye, hogy a rendvédelmi ágazati pótlék is korrekcióra szorul.

[7] Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását. Elismerte, hogy az előzményi perben a felperes „számított illetményét” a bíróság 156 800 forintban állapította meg, ugyanakkor állította, hogy a garantált bérminimumot a teljes – egyéb bérelemeket is magába foglaló – illetményhez kell viszonyítani, álláspontja szerint ugyanis a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész és az illetménypótlék is az illetmény része. A munkáltatónak tehát csak akkor van határozathozatali és intézkedési kötelezettsége a közalkalmazott illetményének korrigálására, ha a munkáltató által folyósított összeg nem éri el a garantált bérminimumot. Az általa irányadónak tekintett számítást úgy vezette le, hogy az előzményi perben megállapított illetményhez viszonyította a felperes címpótlékkal növelt illetményét, ebből számolva a rendvédelmi ágazati pótlékkülönbözetet is.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 219 200 forint elmaradt illetményt és 19 180 forint rendvédelmi ágazati pótlékkülönbözetet, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Leszögezte, hogy a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a perbeli időszakban a felperes garantált illetményének összege megegyezett-e a garantált bérminimumnak megfelelő összeggel. E körben abból indult ki, hogy a garantált illetmény a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (1)-(5) bekezdésében, illetve 79/E. §-ában foglaltak alkalmazásával meghatározott besorolási illetmény. Emellett a 66. § a munkáltató számára lehetőséget biztosít arra, hogy a munkáltató az előbbieknél magasabb összegben állapítsa meg a közalkalmazott illetményét. Ez a munkáltatói többlet az illetmény része és a garantált illetménnyel összeszámít. Álláspontja szerint ezt a következtetést támasztja alá a Kjt. 85/A. § 1) pontja is, amely felsorolja az illetményelemeket, de nem tartalmazza a besorolási illetményt (garantált illetményt) és a munkáltatói többletilletményt. Ebből arra következtetett, hogy ezek együttesen tartoznak az illetmény fogalma alá. Hangsúlyozta, hogy a garantált illetménynek kell elérnie a garantált bérminimum összegét, nem pedig az illetménynek. Az előbbi okfejtés után rámutatott, hogy a korábbi perben a bíróság a felperes illetményét 156 800 forintban állapította meg, ezt az összeget azonban nem érte el az alperes által a felperes részére 2015. január 1-jei és 2016. január 1-jei hatállyal meghatározott illetmény, amely csak 143 100 forint volt. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész ugyan nem jár alanyi jogon a közalkalmazottnak, a munkáltató kifejezett döntése, írásbeli intézkedése hiányában annak összege mégsem változhat. Ebből levonta azt a következtetést, hogy amennyiben a garantált illetmény mértéke jogszabályon alapulóan emelkedik, és a munkáltató nem hoz döntést a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről, a garantált illetmény jogszabályon alapuló emelése fedezetét a változatlan összilletmény nem biztosítja. Ebből tovább következtetett arra, hogy a már egyszer megállapított illetményt utólag átcsoportosítással csökkenteni nem lehet, ezért a felperest megilleti a számítása szerinti illetménykülönbözet. A pótlékkülönbözet vonatkozásában rámutatott arra, hogy a rendvédelmi ágazati pótlék összegének számítási alapja a Kjt. 66. §, 67. §-ai szerinti havi

illetmény és a Kjt. 70. §, 72. §-a szerinti pótlékok együttesen számított bruttó összege. Megállapította, hogy 2015. január 1-től 2015. augusztus 31-ig a felperes elmaradt illetmény iránti igénye, 2015. július 1-től 2015. augusztus 31-ig a rendvédelmi ágazati pótlék iránti követelése elévült.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben lényegében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

[10] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés első mondatára utalva határozta meg a gyakorolni kért felülbírálati jogkört azt indítványozva, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az anyagi jognak való megfelelés szempontjából vizsgálja felül.

[11] Nem megfelelően alkalmazott jogszabályhelyként a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló rendeletek 3. §-ának (3) bekezdését, a Kjt. 80. §-át és 85/A. § a)-m) pontjait, 66. § (9) bekezdését, 21. § (3) bekezdését, valamint a 29/2015. (VI. 15.) BM rendelet 1. § (2) bekezdés a) pontját jelölte meg.

[12] Az előbbi jogszabályi rendelkezések értelmezését részletesen kifejtve összefoglalóan arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a jogszabályokat, amikor a korábban folyamatban volt perben megállapított „számított illetményre” figyelemmel végezte el az összegszerű számítást. Hangsúlyozta, hogy továbbra is azt az álláspontot képviseli, amely szerint az illetmény több elemből tevődik össze, a besorolási osztály, valamint a fizetési fokozat alapján megállapításra kerülő illetményrészből, a címpótlékból, illetve a munkáltató mérlegelési jogkörében megállapított részből, tehát az minősül illetménynek, amit a munkáltató fizetésként számfejt a közalkalmazott részére. Ez pedig minden évben meghaladta a garantált bérminimum összegét. Álláspontja szerint az irányadó rendeletben meghatározott illetmény összegének alapulvételével történt meg a rendvédelmi ágazati pótlék megállapítása, ezért az e címen előterjesztett kereseti kérelem összegszerűségével nem értett egyet. Kifejtette emellett, hogy a számított illetmény figyelembevételével kell a pótlék összegét megállapítani.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

[14] Állította, hogy az alperes a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerinti anyagi jogi felülbírálat alapján kéri elbírálni a fellebbezést, ezért a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján – a fellebbezési kérelem korlátai miatt – az ítéltábla csak ebben a felülbírálati jogkörben járhat el, amely szerint jogszabálysértés nélkül is felülmérlegelheti az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését.

[15] Hivatkozott arra is, hogy nem egyértelmű, hogy az alperes megváltoztatást vagy hatályon kívül helyezést kér. Értelmezése szerint az alperes hatályon kívül helyezést indítványoz, azonban a felülbírálati jogkört anyagi jogi alapokra helyezi és fellebbezését anyagi jogi hivatkozásokon vezeti le. Ezen ellentmondás okán alaki jogi szempontból a fellebbezést az ítéltáblának el kell utasítania.

[16] A per érdemét illetően rámutatott, hogy a számítás alapját képező, előzményi per alapján korrigált, helyes garantált illetmény összegét az alperes a per során nem vitatta. Ennek megfelelően 156 800 forint összeget kell alapul venni a jelen perben érvényesíteni kívánt igény összecszerűségi számítása tekintetében, amely az előzményi per jogerős ítélete szerint 118 000 forint garantált illetményből és 38 800 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről áll. Hangsúlyozta, hogy a Kúria egy korábbi határozata szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész addig csökkenthető, amíg az addigi illetmény összege nem csökken. Ez az elv irányadó akkor is, ha az illetmény összege az előzményi perben utóbb kerül helyesen megállapításra. Az alapul szolgáló jogszabályi rendelkezésekre utalással vitatta, hogy az összilletményt kellene alapul venni igénye elbírálása során. Ugyancsak a Kúria döntésére hivatkozással hangsúlyozta, hogy a közalkalmazott illetménye (garantált illetmény + munkáltatói döntésen alapuló illetményrész) és teljes illetménye (illetmény + illetmény pótlékok) nem azonos fogalmak, ezért nincs lehetőség arra, hogy a munkáltató egyoldalúan a közalkalmazott hozzájárulása nélkül, az illetmény összegének csökkentésével a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt felhasználva fizesse meg a közalkalmazottnak a jogszabály alapján őt megillető pótlékokat. Rámutatott, hogy a munkáltató a jogerős ítélettel érintett időszakot követően a jogerős ítéletben foglalt összegnél kevesebb összegben állapította meg az illetményét, ezért az elsőfokú ítélet szerint marasztalható.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[17] A fellebbezés alaptalan.

[18] A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem hivatkozásaira tekintettel az ítéltáblának először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a fellebbezés érdemben elbírálható-e.

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében tévesen hivatkozott arra, hogy az alperes a fellebbezését a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint minősülő anyagi jogi felülbírálat alapján kéri elbírálni. Tévesen is idézte ennek a jogszabályi rendelkezésnek a szövegét. A felperes által idézett szöveg valójában a 369. § (3) bekezdésének d) pontjában szerepel. Az alperes fellebbezésében ugyan utal a Pp. 371. § (1) bekezdésére, de annak nem a d), hanem a c) pontjára, és csak olyan megfogalmazásban, amelyből egyértelműen kiderül, hogy az ezen pontban megfogalmazott kötelezettség miatt jelöli meg a felülbírálati jogkörrel kapcsolatban a 369. § (3) bekezdésének első mondatát. A felülbírálati jogkört tehát a 369. § (3) bekezdése alapján kéri gyakorolni.

[20] E körben rámutat az ítéltábla, hogy bár az alperes a felülbírálati jogkör tekintetében a megjelölt jogszabályhelyen belül az alkalmazni kért pontot nem határozta meg, ezt a fellebbezés kötelező tartalmi elemeit rögzítő Pp. 371. § (1) bekezdés nem is követeli meg, a felülbírálati jogkörre utaló c) pont az alapul szolgáló indokok kifejtésével várja el a felülbírálati jogkör megjelölését, ezért az ítéltábla ezt a körülményt nem tekintette a fellebbezés hiányosságának.

[21] Miután az alperes a bizonyítás eredményének okszerűtlenségére nem hivatkozott, további bizonyítási eljárás lefolytatását vagy mérlegelési jogkörben hozott döntés felülmérlegelését, illetve az elsőfokú bíróság által nem tárgyalta, nem eldöntött kérdésben határozathozatalt nem kért, az ítéltábla úgy tekinti, hogy a 369. § (3) bekezdés a), b), d) és e) pontokban írt felülbírálati jogkörökre nem hivatkozik. Az azonban a fellebbezésből egyértelműen kiolvasható, hogy az alperes az ítéltáblától azt várja, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le, ezért az ítéltábla kizárólag a c) pont szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásának indítványozását veszi alapul.

[22] A felperesnek a fellebbezés alaki hibájára, hiányosságára való hivatkozása azonban már helytálló. A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a jelen ügyben nem releváns (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozási fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A 371. § (1) bekezdésének b) és c) pontjai pedig azt írják elő, hogy a fellebbezésben – a beadványra vonatkozó alaki kellékek mellett – fel kell tüntetni a határozott kérelmet arra, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül, illetve a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört az alapul szolgáló indokok kifejtésével. E jogszabályi rendelkezések alapján tehát az ítéltábla határozott kérelemként csak a fellebbezésben előadott kérelmet vehette figyelembe és csak az ott megjelölt felülbírálati jogkör gyakorlására volt lehetősége.

[23] A felperes helyes hivatkozása szerint az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte anélkül azonban, hogy eljárási szabálysértésre hivatkozott volna. A hatályon kívül helyezés iránti kérelem és a felülbírálati jogkör anyagi jogi alapokra helyezése között azonban valóban ellentmondás áll fenn az alábbiak miatt.

[24] A Pp. 371. § (2) bekezdése kimondja, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fél – az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül – a 379-381. §-ban foglaltakra hivatkozva kérheti. Az ítélet hatályon kívül helyezésére a 379. § az eljárás megszüntetése miatt, a 380. § az ott felsorolt súlyos eljárási szabálysértések miatt, a 381. § pedig a másodfokú eljárásban nem orvosolható, az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértés miatt ad lehetőséget. Az alperes azonban fellebbezésében az előbbi körülmények egyikének fennállására sem hivatkozott, az általa levezetett anyagi jogi jogszabálysértések viszont az idézett jogszabályi rendelkezések szerint nem adnak alapot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére.

[25] A Pp. 382. § előírása szerint, ha a fél az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kizárólag az ítélet hatályon kívül helyezését kérte és fellebbezése megalapozatlan, a

másodfokú bíróság ítéletével – az ügy érdemét nem érintve – az elsőfokú ítéletet helybenhagyja. E jogszabályi rendelkezésre figyelemmel döntött az ítéltábla – az érdemi vizsgálatot mellőzve – az ítélet helybenhagyásáról.

[26] A fellebbezés tekintetében is pervesztes alperes a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét megfizetni. A perköltség összegét az ítéltábla a felperes által a költségjegyzék előterjesztésével felszámítottnál alacsonyabb összegben állapította meg, figyelemmel arra, hogy a felperes a felszámítás alapjául a 32/2003. IM rendelet 3. § (5) bekezdését jelölte meg. Ez pedig kimondja, hogy a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi munkadíj a (2)-(4) bekezdésben meghatározott összeg 50 %-a azzal, hogy a pertárgy értékeként ezekben az esetekben a fellebbezésben, felülvizsgálati kérelemben vitatott összeget kell alapul venni. A fellebbezésben vitatott összeg 238 380 forint volt, tehát ezt kellett a pertárgy értékeként figyelembe venni. A 3. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében polgári perben 10 000 000 forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5 %-a, de legalább 10 000 forint a munkadíj összege. Az (5) bekezdés előbb idézett rendelkezése szerint ennek 50 %-a számítható másodfokú ügyvédi munkadíjként. A jelen esetben a pertárgyérték 5 %-ának felét áfa-val növelt összegben – azaz 7569 forintot – lehetett ügyvédi munkadíjként a felszámításban foglaltakra figyelemmel megállapítani.

[27] A pervesztes alperes az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján teljes személyes illetékmentességben részesül, ezért az Itv. 4. § (1) bekezdése szerint nem lehetett a meg nem fizetett illeték megfizetésére kötelezni. Ennek következtében a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében a meg nem térülő illeték az állam terhén maradt.

Szeged, 2020. október 30.

Dr. Szeghő Katalin s.k. Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k. Zánócné dr. Ocskó Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró